

A Régiók Bizottsága véleménye az Európa 2020 stratégia kiemelt kezdeményezéséről: innovatív unió

(2011/C 259/04)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- megismétli, hogy támogatja a 2020-ra kitűzött versenyképességi és innovációs célok elérését, és elismeri, hogy e célok teljesítése érdekében továbbra is fenn kell tartani az oktatási és képzési célú befektetéseket;
- elismeri, hogy megfelelő egyensúlyt kell teremteni a technológiai, a szociális és a közszférabeli innováció között;
- felhívja rá a figyelmet, hogy szükséges valamennyi munkaköri készség fejlesztése és a munkaerőpiac igényeivel való összehangolása;
- hangsúlyozza, hogy a felsőoktatás, a kutatás és az üzlet integrációja révén az egyetemi partneriségeknek fontos szerepet kell játszaniuk abban, hogy a kutatási eredményeket a piacon a gyakorlatban is felhasználják; ennek kapcsán rámutat a helyi és regionális támogató környezet fontosságára;
- nagyra értékeli, hogy a kutatási infrastruktúrák kulcsszerepet kaptak a tudásalapú innovációs rendszerekben; e tekintetben üdvözli a regionális partnerségi eszközök új koncepcióját;
- felhívja a figyelmet a határokon átnyúló együttműködésben rejlő lehetőségekre, ideértve az EU-ba irányuló és az EU-ból kiinduló befektetéseket is;
- megismétli, hogy annak érdekében, hogy a strukturális alapok fellendítő hatása teljes mértékben érvényesüljön, a régióknak és a tagállamoknak minél komolyabban kellene venniük az európai kohéziós politika keretében megvalósított helyi és regionális stratégiák, nemzeti reformtervek, nemzeti stratégiai referenciakeretek és operatív programok közötti megfelelő koherencia megteremtését, összhangban a közös európai stratégiai kutatási kerettel és az intelligens regionális szakosodásra irányuló stratégiákkal;

Előadó	Roger KNOX (UK/EA), East Lothian polgármester-helyettese
Referenciaszöveg	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az Európa 2020 stratégia kiemelt kezdeményezése: Innovatív Unió
	COM(2010) 546 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. üdvözlí, hogy az Európai Bizottság *Az Európa 2020 stratégia kiemelt kezdeményezése: Innovatív Unió* c. közleményében kijelentette, hogy olyan, sokkal stratégiaibb szemléletet szándékozik kialakítani, amelyben az innováció szakpolitikákon átívelő cél, amelynek perspektívája közép- vagy hosszú távú, és amelynek köszönhetően az uniós és a nemzeti/regionális/helyi szakpolitikák szigorúan össze vannak hangolva és kölcsönösen erősítik egymást;

2. e tekintetben elismeri, hogy az intelligens regionális szakosodási stratégiák meghatározásához meg kell nevezni azokat a területeket, amelyek a legjelentősebb komparatív előnyt nyújthatják; elismeri ugyanakkor, hogy egyes régiók több területen is kitűnhetnek;

3. üdvözlí, hogy az Európai Parlament az Innovatív Unióról szóló 2011. május 12-i állásfoglalásában határozottan hangsúlyozza, hogy a regionális és helyi önkormányzatok alapvetően fontos szereplők az Innovatív Unió prioritásainak gyakorlati átültetésében. Ők állnak a legközelebb a polgárokhoz, a gazdasági szereplőkhöz, különösen a kkv-khoz és a képzési intézményekhez, következképpen képesek arra, hogy kidolgozzanak és összehangoljanak egy olyan intézkedéscsomagot, amely az ismereteknek a regionális és helyi körülmények közötti legjobb hasznosítására irányul;

4. az innováció és a kiválóság egyértelmű és széles körben elfogadott meghatározását kéri;

5. hangsúlyozza, hogy jobban meg kell érteni, milyen szerepük van a régióknak az uniós politikák végrehajtása mellett az elképzelések kialakításában és a célok kitűzésében;

6. nagyra értékeli, hogy a közlemény utal a társadalmi innovációra, ideértve a közszolgáltatások terén megvalósított innovációt is; elismeri, hogy az Unió-szerte működő közszervek és a szociális gazdaság szereplői (szövetkezetek, önszervező társaságok, szövetségek és alapítványok) gyakran komoly erőfeszítéseket tesznek arra, hogy az új keletű pénzügyi megszorítások nyomán megújítsák gyakorlataikat, hogy kielégíthessék azokat a szükségleteket, amelyeket a piac és a hagyományos vállalkozási formák figyelmen kívül hagynak; kéri, hogy a társadalmi innovációt fokozottabb mértékben vegyék figyelembe az olyan finanszírozási és támogatási programokban, mint amilyen az Európai Szociális Alap, a keretprogramok, vagy a versenyképességi és innovációs keretprogram;

7. kéri, hogy tárják fel, hogy a területi paktumok miként segíthetik az *Innovatív Unió* kulcsprioritásainak megvalósítását, és hangsúlyozza, hogy a kezdeményezés végrehajtásáért felelős szereplőknek szorosan együtt kell működniük a Régiók Bizottságával;

8. hangsúlyozza az ökoinnováció alapvető szerepét, és támogatja az Európai Parlament egy olyan nagyszabású ökoinnovációs cselekvési program elfogadására irányuló kérését, amely ökoinnovációt bevezető intézkedéseket javasol az értéklánc minden pontján, többek között az e területhez tartozó kezdeményezések tervezése és a források növelése tekintetében a versenyképességi és innovációs keretprogramon keresztül;

9. sajnálja, hogy az Innovatív Unió kiemelt kezdeményezés ismertetését nem kíséri a javasolt intézkedések költségvetési hatásainak elemzése;

10. üdvözlí *Az Európa 2020 keretei közötti intelligens növekedéshez hozzájáruló regionális politika* c. közleményt (COM(2010) 553) és annak kísérődokumentumát (SEC(2010) 1183), amely az Innovatív Unió kiemelt kezdeményezés regionális dimenziójával foglalkozik;

11. úgy véli, hogy az *Innovatív Unió* kezdeményezésben javasolt 34 kötelezettségvállalás közül ki kellene emelni a legfontosabb intézkedéseket annak érdekében, hogy támogassuk a végrehajtást, konkrét eredményeket érjünk el és tudatosítsuk, hogy sürgős fellépésre van szükség. A következők kiemelését javasolja: (a) a kohéziós és az innovációs politika közötti szinergiák; (b) innovációs partnerségek a régiók szerepének elismerésével; (c) tudásalap és intelligens szakosodás, valamint (d) ötletek piacra dobása;

12. külön fel kívánja hívni az Európai Bizottság figyelmét azoknak az újítókknak, illetve egyéni feltalálókknak a helyzetére, akik tevékenységüket nem a felsőoktatási rendszeren belül, nem valamely nagyobb vállalatnál, nem kormányzati vagy közigazgatási szervnél, és nem is a közzférában végzik. A további munka során olyan stratégiákat kell kidolgozni, amelyek biztosítják, hogy az újítók és az egyéni feltalálók is támogatáshoz juthassanak, illetve lehetőséget kapjanak arra, hogy egyenlő feltételek mellett részesülhessenek a közös uniós forrásokból;

A kohéziós és az innovációs politika közötti szinergiák illetően az RB

13. egyetért a Tanáccsal és az Európai Parlamenttel abban, hogy fontos a szinergiák megerősítése a kutatást és az innovációt, illetve a kohéziót támogató politikák között;

14. kéri az oktatási, kutatási és innovációs politikák koherenciájának, harmonizációjának és komplementaritásának megerősítését, kellő figyelmet fordítva a regionális sajátosságokra;

15. megismétli, hogy annak érdekében, hogy a strukturális alapok fellendítő hatása teljes mértékben érvényesüljön, a régióknak és a tagállamoknak minél komolyabban kellene venniük az európai kohéziós politika keretében megvalósított helyi és regionális stratégiák, nemzeti reformtervek, nemzeti stratégiai referenciakeretek és operatív programok közötti megfelelő koherencia megteremtését,⁽¹⁾ összhangban a közös európai stratégiai kutatási kerettel és az intelligens regionális szakosodásra irányuló stratégiákkal;

16. felhívja a figyelmet arra, hogy a kohéziós politika speciális szerepet játszik a régiókban az innovációs politika támogatásának szempontjából, ezért az Európai Regionális Fejlesztési Alapot üzleti inkubátorok és tudományos parkok (infrastrukturák és összeköttetések) finanszírozására is fel lehetne használni. A klaszterek különösen hasznosak a kkv-k számára, hiszen olyan környezetet biztosítanak nekik, amely kedvezően hat az egyetemekkel és a nagyvállalatokkal fenntartott kapcsolataikra, illetve hozzáférést biztosít számukra a nemzetközi kereskedelmi hálózatokhoz is;⁽²⁾

17. meggyőződése, hogy az Innovatív Unió kiemelt kezdeményezés lehetőséget nyújt arra, hogy a regionális kompetenciák fejlesztésére és a szükséges átfogó kutatási kapacitás kialakítására törekedve javítsák a feladatok és felelőségek megosztását az alap- és alkalmazott kutatási kiválóság európai szintű támogatása, illetve a decentralizált szintű kutatás- és innovációtámogatás között. Emellett el kell ismerni a regionális és helyi szinten működő, de nemzetközileg jelentős szakterületeken kutatásokat folytató intézetekben fellelhető potenciált, illetve azt a potenciált, amely a többek között a vállalkozások által végzett gyakorlati alapú innovációk elismerésében rejlik. Így lehetne elérni a kiemelt kezdeményezések céljait előmozdító, kellően átfogó hatást a különféle regionális szinteken;

18. úgy véli, hogy a kihívás annak meghatározásában rejlik, hogy az integrált területfejlesztési tervek az innováció mely szempontjait tudják megvalósítani;

19. megismétli, hogy nem támogatja egy olyan egységes, egyetlen témára koncentrált innovációs alap létrehozását, amely elsősorban a strukturális alapok keretében jelenleg rendelkezésre bocsátott eszközökre támaszkodva összefogná valamennyi, az innovációval kapcsolatos európai pénzügyi eszközt. Az alapok illetően átvezetése nemcsak veszteséget okozhat az innovációra szánt pénzeszközök terén, hanem meg is kérdőjelezheti az innovációs projektek területi fejlesztési stratégiákba való integrálását;

20. véleménye szerint az EU innovációs és kohéziós politikáját úgy lehetne egymástól elhatárolni, hogy az utóbbi egy adott terület tágabb fenntartható gazdasági fejlődéséhez legszorosabban kapcsolódó innovációs szempontokat (például

a klasztereket) tudja támogatni, szemben az innovációs politika azon aspektusaival, amelyek természetüknél fogva nem szűkíthetők egy adott területre, és célirányos uniós alapok segítségével valósíthatók meg, melyekre Unió-szerte lehet pályázni, miközben a Kohéziós Alap tömbösítve, régióknak nyújt támogatást;

21. elismeri, hogy az európai kutatási és innovációs paletta igen sokszínű, és olyan szakpolitikai csomagot tart szükségesnek, amely eredményesen támogatja mind a kiválóságot, mind pedig az uniós régiók közti kohéziót; elismeri, hogy az „innováció” új szolgáltatásnyújtási és munkamódszereket és új termékeket egyaránt takarhat; kéri, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet a már meglévő politikák felülvizsgálatára a tekintetben, hogy hogyan lehetne eredményesebbé és hatékonyabbá tenni őket; hangsúlyozza, hogy jobb fizikai és virtuális strukturák segítségével a tudást és a kommunikációt elérhetőbbé téve nyitottabbá kell tenni az innovációs lehetőségeket és az innováció elismerését, különösen a helyi szint és a központtól távol fekvő régiók számára;

22. emlékeztet arra, hogy a kutatás és innováció finanszírozására szolgáló következő programok – egy közös stratégiai keret részeként – hatékonyabban működhetnek együtt azokkal a programokkal, amelyek a regionális kapacitások fejlesztésére, valamint a régiók K+F-tevékenységeiben való részvételének elősegítésére irányulnak. A kutatási és innovációs kiválóság elvének szem előtt tartása mellett ez például egy olyan rendszer révén valósítható meg, amely többek közt lehetőségeket teremt arra, hogy a kutatás terén lemaradó régiókból érkező, hozzáértő partnerek széles köre részt vegyen az általuk ismert kiváló szaktekintélyek vezette projekteken és programokban, mentori rendszerben vagy egyéb módon; ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy a helyi és regionális szereplők alkalmasak lehetnének arra, hogy „kiválósági központokhoz” kapcsolódó „szakértői csomópontok” fejlesztését támogassák. Ennek kapcsán az RB ösztönzi a bevált gyakorlatok terjesztését és cseréjét;

23. újfent hangsúlyozza, hogy biztosítani kívánja a hetedik keretprogram [és az azt követő keretprogramok], a strukturális alapok, a versenyképességi és innovációs keretprogram, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA), valamint az Európai Halászati Alap eszközeinek összehangolt felhasználását, mivel ez alapvetően fontos az EU versenyképességéhez, illetve a kohéziós, az ipar-, a kutatási, a felsőoktatási és az innovációs politika közötti nemzeti és regionális szintű szinergiákhoz;⁽³⁾

24. üdvözli az eljárások egyszerűsítésére tett erőfeszítéseket, valamint az uniós finanszírozási lehetőségek gyakorlati útmutatójának közzétételét;⁽⁴⁾ külön méltányolja az arra irányuló folyamatos erőfeszítéseket, hogy a projektek különböző szakaszait különböző programokból – átfogó szemlélettel – lehessen finanszírozni; és örömmel fogadná, ha ennek a gyakorlati útmutatónak az alapján létrehoznák a kutatási és innovációs programokkal kapcsolatos információk és egyéb források átfogó, de hozzáférhető digitális adatbázisát;

⁽¹⁾ CdR 118/2006 fin.

⁽²⁾ CdR 157/2009 fin.

⁽³⁾ CdR 157/2009 fin.

⁽⁴⁾ CdR 230/2010 fin.

25. egyetért az Európai Parlament arra vonatkozó javaslatával, hogy „egyablakos” rendszert, illetve egyetlen (szolgáltató) pontot kellene bevezetni, ahol a kkv-k, kutatók, egyetemek, kutatóközpontok, régiók, vállalkozások stb. európai, nemzeti, regionális vagy helyi kutatási és innovációs forrásokra pályázhatnak; hangsúlyozza, hogy az uniós szintű javaslatokat regionális és helyi szintre is ki kell terjeszteni;

Az európai innovációs partnerségeket illetően az RB

26. támogatja azt a megközelítést, hogy az innovációs láncot „a kutatástól a gazdasági értékesítésig” egészében vegyék figyelembe;

27. hangsúlyozza, hogy az európai innovációs partnerségeknek az eljárások egyszerűsítését kellene szolgálniuk, elkerülve, hogy a meglévő számtalan eszközt újjal szaporítsák; felhívja a figyelmet az egyik friss, a kutatás egyszerűsítéséről szóló véleményében^(?) kifejtett nézetekre, különös tekintettel a következőkre: a kutatás terén lemaradó régiók széles körű részvételének biztosítása mellett szükség van a kutatásfinanszírozási eszközök megszilárdítására is; kutatási kapacitást kell kiépíteni, és gondoskodni kell arról, hogy az EU összes térsége részesülhessen támogatásban; biztosítani kell, hogy az új eszközök felismerjék a tudomány, a technológiai fejlesztés és a piaci terjesztés közös pontjait és különbségeit.

28. üdvözli az aktív és egészséges időskorra irányuló kísérleti partnerséget, várakozással tekint a többi tervezett partnerség elé, és kéri, hogy vonják be a helyi és regionális önkormányzatokat érintő kérdések megvitatásába; úgy véli, hogy a siker érdekében több figyelmet kell fordítani a kezdeményezés irányítására, mivel az egészséges öregedéssel számos szervezet foglalkozik, és számtalan tematikus területtel hozható kapcsolatba;

29. sürgeti az Intelligens városok / Intelligens régiók innovációs partnerség beindítását, mivel az e tárgyhoz tartozó azonnali és jelentős intézkedések elengedhetetlenek a gazdasági válság és az éghajlatváltozás által megkövetelt új és mindenre nyitott megoldások létrehozatalához és ahhoz, hogy a városok a gyakorlatban alkalmazzák azokat. Különösen fontos az élen járó vállalkozásokkal és intézményekkel rendelkező régiók közti együttműködés megerősítése és az, hogy biztosítsák számukra az eredmények hatékony terjesztéséhez szükséges erőforrásokat, hogy más régiók is átvehessék azokat;

30. kéri, hogy a helyi és regionális érdekelteket vonják be az európai innovációs partnerségek kialakításába, megvalósításába és irányításába; figyelmeztet azonban arra, hogy ez nem jelentheti a már most meglévő információk és szolgáltatók (például a vállalkozásindításhoz és -fenntartáshoz segítséget nyújtó szervezetek – Business Gateway, Interface, Knowledge Exchange stb.) gyakran zavarba ejtően nagy számának további növekedését; figyelmeztet arra, hogy a zavaró helyzet ahhoz vezethet, hogy az egyetemek, a vállalkozások és az önkéntes szektor egyre nehezebben tudnák eldönteni, milyen úton induljanak el; amiatt

is aggódik, hogy a kiegészítő struktúrák megjelenésével csak egyre ádázabb verseny folyna a korlátozott és egyre apadó erőforrásokért;

31. felhívja a figyelmet a határokon átnyúló együttműködésben rejlő lehetőségekre – ideértve az EU-ba irányuló és az EU-ból kiinduló befektetéseket is –, a támogató keretfeltételek jelentőségére, valamint arra, hogy az innováció globális jellegének elismerése még jobban kidomborítaná az innováció határokon átnyúló dimenzióját;

32. ezzel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy az EGTC-khez és a területi paktumokhoz hasonló rendszerek szerepet játszhatnak az innováció támogatásában;

33. felhívja a figyelmet arra, hogy sok helyen léteznek regionális és helyi innovációs és tudásátadási partnerségek, melyekben általában a helyi vagy regionális önkormányzat, valamint a helyi tudományos és üzleti érdekeltek vesznek részt; megjegyzi, hogy az együttműködés a helyi és regionális egyetemek között is fontos, például a kutatási erőforrások összevonása és részvételi kezdeményezések révén;

34. felveti, hogy a partnerség és az intelligens szakosodás elvét tükrözve az ilyen partnerségek adott esetben a strukturális alapokból finanszírozott regionális innovációs programokat hozhatnának létre és kezelhetnének – a szabályok módosítása révén lehetőséget adva az irányítóhatóságoknak a hatáskörátadásra; hangsúlyozza, hogy az effajta új megoldások révén jelentősen felgyorsítható a kutatási eredmények helyi és regionális szintű átvétele. Az ilyen programok kialakításába, végrehajtásának irányításába és értékelésébe kellő mértékben be kell vonni a megfelelő érdekelteket, hogy egyedi szükségleteiket a lehetőségekhez mérten figyelembe vegyék;

A tudásalapot és az intelligens szakosodást illetően az RB

35. megismétli, hogy támogatja a 2020-ra kitűzött versenyképességi és innovációs célok elérését, és elismeri, hogy e célok teljesítése érdekében továbbra is fenn kell tartani az oktatási és képzési célú befektetéseket, főként a gazdasági bizonytalanság idején;⁽⁶⁾

36. rámutat arra, hogy Európa számára stratégiai jelentőséggel bír az, hogy az innováció fogalmát bevezessék az oktatási rendszerbe;

37. emlékeztet rá, hogy az elhúzódó gazdasági válság következtében az EU-tagállamokban már több ezer munkavállaló veszítette el munkahelyét, és felhívja rá a figyelmet, hogy az új piacok előretörése és a vállalatok olcsón termelő országokba való elvándorlása tovább erősíti ezt a hatást. Feltétlenül szükséges valamennyi munkaköri készség fejlesztése és a munkaerő-piac igényeivel való összehangolása,⁽⁷⁾ hogy az innováció végeredményben ne vezessen munkahelyek elvesztéséhez;

^(?) CdR 230/2010 fin.

⁽⁶⁾ CdR 231/2010 fin.

⁽⁷⁾ CdR 85/2009 fin.

38. e tekintetben hangsúlyozza, hogy az üzleti és foglalkoztatási infrastruktúrának fel kell zárkóznia a termékek, a szolgáltatási tartalom, illetve a szolgáltatásnyújtás innovációjához, hogy a helyi közösség élvezhesse a helyi innováció gyümölcsét;

39. hangsúlyozza, hogy a felsőoktatás, a kutatás és az üzlet integrációja révén az egyetemi partnerségeknek fontos szerepet kell játszaniuk abban, hogy a kutatási eredményeket a piacon a gyakorlatban is felhasználják; ennek kapcsán rámutat a helyi és regionális támogató környezet fontosságára, mivel az egyetemeknek itt kell partnerségeket kialakítaniuk; hangsúlyozza, hogy a kutatásra a legtágabb értelmében kell tekinteni, mivel az nem pusztán termékfejlesztésből áll; hangsúlyozza ezenkívül az alábbiak jelentőségét: a kutatók ösztönzése arra, hogy a mindennapi élethez jobban kötődő munkát végezzenek; a nagyközönség bevonása a projektek kialakításába és megtervezésébe, és különösen az eredmények terjesztése;

40. emlékeztet arra, hogy egy adott területre való intelligens szakosodás esetén nemcsak az érintett régió saját erős és gyenge pontjait kell figyelembe venni, hanem a más régiókban és kontinenseken jelentkező kockázatokat és lehetőségeket is fel kell mérni, ami szükségessé teszi a potenciális szakosodási területek globális fejleményeinek átfogó vizsgálatát; hangsúlyozza továbbá, hogy egy régióban nem szabad, hogy potenciális spontán, piaci indíttatású fejlesztéseket csak azért ne lehessen véghezvinni, mert kívül esnek az adott régió meghatározott prioritásainak körén;

41. óva int attól, hogy az intelligens szakosodást a már eleve élen járó régiók vagy települések kiemelt támogatására próbálják felhasználni, más területeket egyáltalán nem vagy nem kellően támogatva. Ez ellentmondana az uniós területi kohézió alapvető elvének. Ki kell tehát alakítani az európai régiók egy olyan térképét, amely figyelembe veszi innovációs szintjüket, hogy ennek az osztályozásnak a révén a lemaradó régiók konkrét támogatási eszközöket kapjanak ad hoc pénzügyi alapokból, amelyek elősegítik, hogy ezek a régiók felzárkózhassanak az innovatívabb régiókhoz. A különböző régiók közti együttműködés fokozásának egyik eszköze olyan gyakorlatok kialakítása, amelyek segítségével a kevésbé fejlett régiók hozzájutnak a számukra szükséges, Európa-szerte születő kutatási ismeretekhez és gyakorlatokhoz, például a strukturális alapok felhasználásával;

42. nagyra értékeli, hogy a kutatási infrastruktúrák kulcsszerepet kaptak a tudásalapú innovációs rendszerekben; e tekintetben üdvözlő a regionális partnerségi eszközök új koncepcióját⁽⁸⁾ és a kutatási infrastruktúrák közti partnerséget, és elismeri, hogy ezek hozzájárulhatnak az európai kutatási térség kiegyensúlyozottabb fejlődéséhez azáltal, hogy a kisebb vagy kevesebb tapasztalattal rendelkező országokat és régiókat bevonják a versenyképes kutatási és innovációs teljesítmény elérésébe;

43. emlékeztet arra, hogy az információs és kommunikációs technológiákra alapuló virtuális infrastruktúrák továbbfejlesztése elengedhetetlen egész Európa számára, de különösen az elszórtan elhelyezkedő, egymástól különösen távol fekvő területek – amilyenek a szigetek és a legkülső régiók – közötti kapcsolatok előmozdításához;

⁽⁸⁾ ESFRI: A kutatási infrastruktúrák európai útiterve, 2009. évi végrehajtási jelentés.

44. kéri, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat vonják be az intelligens szakosodási platformba;

45. kéri, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat vonják be a strukturális alapokkal társfinanszírozott operatív programok felülvizsgálatába; kéri ezenkívül, hogy a helyi és regionális problémafelvetéseket kellően vegyék figyelembe a nemzeti reformprogramokban;

46. üdvözlő az Európai Bizottság arra irányuló szándékát, hogy az operatív programokat összehangolják az Európa 2020 stratégiában lefektetett prioritásokkal, és kéri, hogy inkább kevesebb prioritást és azok gyakorlati megvalósítását helyezték előtérbe, figyelembe véve a regionális körülményeket;

47. miközben hosszú távon arra törekszik, hogy a haladás mérésére egy különálló, nemzetközileg kompatibilis mutató jöjjön létre, támogatja egy integrált mutatórendszer kidolgozását (az Európai Parlament kérésének megfelelően), amely ideális esetben tartalmazza a közigazgatásra és a szolgáltatásokra vonatkozó Innobarométer alkalmazását is; hangsúlyozza, hogy az ilyen mutatóknak a lehető legegyszerűbbeknek kell lenniük, ugyanakkor nem hagyhatják figyelmen kívül az európai régiók sokszínűségét; kéri, hogy rendszeresen tájékoztassák és vonják is be azokba az előkészületi munkákba, amelyek egy ilyen rendszer kidolgozására irányulnak;

Az ötletek piacra dobását illetően az RB

48. elismeri, hogy megfelelő egyensúlyt kell teremteni a technológiai, a szociális és a közszférabeli innováció között; különösen fontos a társadalmi innovációk előmozdítása, melyekben a tervbe vett operatív és strukturális változásokat úgy valósítják meg, hogy kombinálják egymással az innováció különféle altípusait – például összekapcsolják a technológiai, a művészeti és formatervezési, a kultúrával és az örökséggel, valamint a szolgáltatásokkal kapcsolatos fejlesztéseket a felhasználók saját tevékenységeivel;

49. nagyra értékeli, hogy a közlemény megemlíti a kulturális és kreatív ágazatokat, tekintve, hogy azok szerepet játszhatnak a kreativitás és az innováció összekapcsolása révén; az innováció javítása és előmozdítása kapcsán hangsúlyozza, hogy kreatív gondolkodás szükséges annak kitalálásához, hogy hogyan lehet a korábban különálló tudományágakat összekapcsolni új ötletek keletkezésének reményében;

50. hangsúlyozza, hogy az innováció egyre összetettebbé és egyre inkább a rendszer szerves részévé válik. Ezenkívül nemcsak a kutatás, hanem egyre inkább a kereslet és a lehetőségek is vezérlik, azaz célja a mindennapi élet valódi problémáinak és a jelentősebb társadalmi kérdéseknek a megoldása. Az Innovatív Unió végrehajtása keretében a politikaalkotókat és a kutatókat aktívan ösztönözni kellene arra, hogy az innovációra vonatkozó új, nyitott koncepciókat hozzanak létre, ezáltal valóban minden érdekelt számára kedvező helyzetet alakítsanak ki, és eredetüktől függetlenül minden rendelkezésre álló forrást mozgósítsanak;

51. elismeri, hogy a 27 tagállam GDP-jének 17 %-ával egyenértékű közbeszerzés hatalmas vásárlóerőt képvisel, és az innováció alapvető motorja, valamint a (szociális, környezetvédelmi stb.) normák emelésének nyilvánvaló mozgatórugója;

52. támogatja az üzleti szféra és a kormányzat aktív részvételét az innovációtámogatási programokban; figyelmeztet azonban arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatokra nézve komoly hatásai lehetnek annak, ha kizárólag az állami szektor vállalja a ki nem próbált termékek és szolgáltatások fő vásárlójának szerepét és az ezzel járó kockázatokat;

53. üdvözli az innovatív beszerzési rendszerekkel kapcsolatos bevált gyakorlatok megosztására irányuló kezdeményezéseket;

54. aggodalmát fejezi ki ugyanakkor amiatt, hogy milyen hatást gyakorolhat a helyi és regionális önkormányzatokra az a követelmény, hogy a tagállamoknak és a régióknak címzett költségvetési forrásokat kell elkülöníteniük kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzésre és innovatív termékek és szolgáltatások közbeszerzésére. Az erre kész régiókat ösztönözni kell a kísérletezésre – például pénzügyi támogatással és kellőképpen rugalmas szabályozással;

55. kéri, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat aktívan vonják be az innovatív közszolgáltatások és közbeszerzés kutatásával, bemutatásával és finanszírozásával kapcsolatos jogszabályi keretek és programok előkészítésébe;

56. úgy véli, hogy az Innovatív Unió területi dimenziójának kialakításához hasznos kritérium lenne megkülönböztetni a csúcsmegújítást (*high-end*) és a kiválósági programokat, amelyek természetüknél fogva tematikus innovációs programokkal támogatandók, illetve a gyakorlatiasabb, piackész innovációs formákat, amelyeket a magánszektorral létrehozott helyi és regionális innovációs partnerségekkel lehetne támogatni; meggyőződése, hogy a „piackész innovációs formákkal” kellene kezdeni, amelyek nagyobb eséllyel vezetnek rövidebb távon eredményhez és egyértelmű megállapodásokhoz a helyi szintű felek között;

57. emlékeztet arra, hogy az uniós közbeszerzési irányelvek már most is lehetővé teszik, hogy a beszerzéssel foglalkozó tisztviselők olyan kiválasztási kritériumokat állapítsanak meg, amelyek előnyben részesítik az innovatív termékeket és szolgáltatásokat, és az utóbbi években az Európai Bizottság különféle útmutatókat is készített ezzel kapcsolatban, többek között a kereskedelmi hasznosítást megelőző szakaszra vonatkozóan;

58. tudomásul veszi, hogy az Európai Bizottságot aggodalommal töltik el a beszerzésekben az innovatív termékeket preferáló kiválasztási kritériumok alkalmazása előtt álló komoly akadályok, és ehelyett az innovációbarát közbeszerzési gyakorlatok terjesztésére ösztönöz;

59. figyelmeztet ugyanakkor arra, hogy az uniós beszerzési szabályok gyakran nem következetesek, és csak növelik a

nemzeti szintű programok körüli bürokráciát, illetve gyakran a Szerződésben foglalt hatáskör-átruházás és a szubszidiaritás határait feszegetik azáltal, hogy a tagállamok hatáskörébe tartozó politikai területek számára írnak elő beszerzési kritériumokat. Ezeket a rendelkezéseket ráadásul gyakran nyilvánvalóan nem a területhez tartozó, illetve különböző európai bizottsági osztályok által javasolt jogszabályokhoz kötik;

60. hangsúlyozza a helyi és regionális önkormányzatok arra vonatkozó kérését, hogy az Európai Bizottság az összes szolgálata körében biztosítsa valamennyi uniós beszerzési szabály jogbiztonságát, kiszámíthatóságát, konzisztenciáját és központi definícióját, mivel ez az Innovatív Unióval kapcsolatos minden további beszerzési javaslat előfeltétele;

61. hangsúlyozza, hogy egyszerűsíteni kell a kkv-k finanszírozási programokhoz való hozzáférést, ami megkönnyítheti a gazdaságban való részvételüket, mivel a jelenlegi programok összetettsége és eltérő szabályai gyakran eleve ellehetetlenítik a kkv-k részvételét, mivel ezeknek sem kedvük, sem idejük nincs arra, hogy megpróbálják kideríteni, hogy milyen lehetőségeket nyújtanak az ilyen programok; ezenkívül határozottan támogatja a kkv-knak az innováció előrelendítésében játszott jelentős szerepét;

62. üdvözli a területi dimenzióval rendelkező uniós alapok (kohéziós alapok, ERFA, ESZA, EMVA, EHA) közös stratégiai keretere vonatkozó európai bizottsági javaslatot; felhívja a figyelmet továbbá arra, hogy következetesnek kell lenni a javasolt új közös innovációs stratégiai kerettel;

63. határozottan támogatja, hogy a közös stratégiai keret olyan „tematikus” uniós alapokkal való szinergiákat is tartalmazzon, amelyeknek van területi elemük – ilyen például a fenntartható vidékfejlesztés szélessávú hozzáférés biztosítása révén, a TEN-T közlekedési alap, a kutatás, illetve az olyan új „tematikus” helyi kezdeményezések, mint az „Intelligens Városok”;

64. emlékeztet arra, hogy az állami támogatásokra vonatkozó szabályok gyakran igen bonyolultak, és kéri, hogy a 2011-ben esedékes felülvizsgálat során tisztázzák, mely innovációs formák kaphatnak megfelelő támogatást; megjegyzi, hogy a tisztázás révén lehetőség nyílhat adott területek innovatív vállalatainak támogatására;

65. egyetért a gyakorlati szakemberekkel abban, hogy csökkenteni kell az uniós innovációs programmal kapcsolatos adminisztrációt azáltal, hogy növelik a nyílt ajánlati felhívások számát, és rögzített időpontokat tűznek ki a pályázatok kiírására, a gyakorlati szakemberek ugyanis úgy látják, hogy az ilyen intézkedések növelnék a kiszámíthatóságot a finanszírozást kérők számára, és csökkentenék a pályázattal kapcsolatos költségeket; ezzel kapcsolatban hangsúlyozza az adminisztratív kiszámíthatóság jelentőségét;

66. kéri, hogy tegyék arányosabbá az uniós programokban az ellenőrzési költségeket a kockázatokkal, mert ez sokszor túlszabályozáshoz vezet; arányos ellenőrzési és jelentéstételi mechanizmust kér például azon testületek számára, amelyek bizonyíthatóan komoly irányítási és jelentéstételi tapasztalattal rendelkeznek; olyan „tudományos és technológiai” vagy „tudományos és innovációs” alapú megközelítést szorgalmaz, amely szilárd tudományos/műszaki minőségi kritériumokon alapul,⁽⁹⁾ ahelyett hogy – az uniós programok többségének jelenlegi gyakorlata szerint – a kiadások rendszerességére helyeznék a hangsúlyt.

Kelt Brüsszelben, 2011. június 30-án.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*

Mercedes BRESSO

⁽⁹⁾ CdR 230/2010.